

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

**nr. 258.923 van 26 februari 2024
in de zaak A. 231.323/VII-41.738**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Vincent Hauquier
 kantoor houdend te 1060 Brussel
 Henri Jasparlaan 109
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN,
kantoor houdend te 1070 Brussel
Ernest Blerotstraat 39
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 16 juli 2020, strekt tot de cassatie van arrest nr. 237.004 van 16 juni 2020 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 14.000 van 8 oktober 2020.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 september 2023.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ignace Oger, die *loco* advocaat Vincent Hauquier verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker dient op 2 mei 2019 een verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beslist op 20 januari 2020 dat verzoeker niet kan worden erkend als vluchteling noch in aanmerking komt voor de subsidiaire beschermingsstatus.

Verzoeker tekent tegen de voornoemde beslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op 3 februari 2020. Met een arrest van 16 juni 2020 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel de schending op van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: EVRM), artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de artikelen 10, 11 en 149 van de Grondwet, de artikelen 39/65 en 39/73 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet), het recht van verdediging, het recht op een eerlijk proces en het beginsel *audi et alteram partem*.

In een eerste middelonderdeel, afgeleid uit de schending van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de artikelen 39/65 en 39/73 van de vreemdelingenwet, het recht van verdediging, het recht op een eerlijk proces en het beginsel *audi et alteram partem*, verwijst verzoeker naar overweging 25 bij richtlijn 2013/32/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 juni 2013 ‘betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming’ en naar de overweging in het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 ‘met betrekking tot de verlenging van de termijnen van de rechtspleging bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de schriftelijke behandeling van de zaken’ (hierna: koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020) dat het vereist is “te vermijden dat een maatregel wordt genomen die het recht van de partijen op een tegensprekelijk debat limiteert”. Hij voert aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op de hoogte was van verzoekers praktische moeilijkheden om zijn belangen te verdedigen binnen de korte termijn die gold voor het indienen van een pleitnota. Tijdens de COVID-19-crisis was een fysieke ontmoeting met verzoekers raadsman niet mogelijk. Enkel een telefonische afspraak was mogelijk vermits verzoeker geen computer heeft om een videoconferentie te houden. Bovendien kent

verzoeker noch Engels noch een Belgische landstaal, kon hij geen beroep doen op een tolk en hadden de sociale diensten hun werkzaamheden drastisch beperkt omwille van de regels betreffende *social distance*. Volgens verzoeker kan de termijn van 15 dagen om een pleitnota in te dienen in die omstandigheden bezwaarlijk als redelijk worden beschouwd. Verzoeker voelde zich daarom genoodzaakt bij wijze van pleitnota te verwijzen naar zijn verzoekschrift tot beroep, doch hij acht de voorziene procedure uiterst inefficiënt en niet in overeenstemming met het recht van verdediging en het beginsel *audi et alteram partem*. Verzoeker had een ernstig risico op vervolging ingeroepen en deze kwestie houdt verband met zijn fundamentele rechten, waaronder artikel 3 van het EVRM. Onder de uitzonderlijke omstandigheden van isolement gedurende de COVID-19-crisis kan een schriftelijke procedure niet worden beschouwd als efficiënt.

In een tweede middelonderdeel acht verzoeker artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de vreemdelingenwet geschonden doordat uit de motivering van het bestreden arrest niet blijkt dat op afdoende wijze rekening werd gehouden met de in het eerste middelonderdeel geschetste omstandigheden.

In een derde middelonderdeel, afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, voert verzoeker aan dat artikel 3, zesde lid, van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 een ongeoorloofde discriminatie invoert tussen enerzijds de verzoekers om internationale bescherming die recht hebben op een hoorzitting en anderzijds de verzoekers om internationale bescherming die genoeg moeten nemen met het indienen van een pleitnota. Volgens verzoeker blijkt nergens uit het bestreden arrest dat te dezen toepassing moest worden gemaakt van het voornoemde artikel 3, zesde lid. Verzoeker had reeds vóór de inwerkingtreding van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 een verzoek om te worden gehoord ingediend en hij werd “plotsklaps” geconfronteerd met de verplichting om binnen de 15 dagen een pleitnota in te dienen, hetgeen evenwel onmogelijk bleek in de gegeven omstandigheden.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel.

Met betrekking tot het eerste middelonderdeel voegt verzoeker toe de termijn van 15 dagen om een pleitnota in te dienen in de door hem geschetste concrete omstandigheden en zo kort na de bekendmaking van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020, niet redelijk is. Het bestreden arrest heeft als rechtstreeks gevolg dat verzoeker zonder verblijfsrecht in België verblijft en zijn recht op opvang verliest, hetgeen een onmenselijke en vernederende behandeling vormt in de zin van artikel 3 van het EVRM.

Met betrekking tot het tweede middelonderdeel voegt verzoeker toe dat hij ingevolge de in het eerste middelonderdeel geschetste omstandigheden niet in de mogelijkheid was zijn argumenten kenbaar te maken tegen de beschikking. Hij heeft daarom in de pleitnota verzocht om de voortzetting van de procedure, doch zonder garantie dat zijn argumentatie in aanmerking is genomen tijdens het beraad.

Met betrekking tot het derde middelonderdeel voegt verzoeker toe dat hij de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet wel degelijk voor het eerst in graad van cassatie kan inroepen indien de feitelijke elementen die nodig zijn voor de beoordeling van dat middel uit het bestreden arrest blijken. Verzoeker werd pas geconfronteerd met het gemaakte onderscheid en de daaruit voortvloeiende ongeoorloofde discriminatie door het bestreden arrest, vermits zijn beroep werd verworpen zonder dat hij werd gehoord, hoewel hij dit had gevraagd. De objectieve verantwoording voor de ongelijke behandeling zit vervat in het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 en verzoeker voert aan dat de toepassing van dit koninklijk besluit net een schending vormt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, zodat die objectieve verantwoording elders moet worden gevonden.

Beoordeling

Eerste middelonderdeel

6. Op grond van artikel 3, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 kan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, indien toepassing wordt gemaakt van artikel 39/73 van de vreemdelingenwet tijdens de in artikel 2, eerste lid, van het voornoemd koninklijk besluit bepaalde periode, uitspraak doen zonder openbare terechtzitting, en dit tot zestig dagen na het verstrijken van die periode. Artikel 3, zesde lid, van het meergenoemd koninklijk besluit voorziet dat, “indien een partij in toepassing van voormeld artikel 39/73 voor de inwerkingtreding van dit besluit heeft gevraagd te worden gehoord en er nog geen zitting heeft plaatsgevonden, [...] de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter de partij bij beschikking uit[nodigt] om een pleitnota over te maken binnen de 15 dagen na de verzending van de beschikking” en dat, “indien de betrokken partij nalaat een pleitnota over te maken [...] hij [wordt]geacht afstand te hebben gedaan van zijn vraag tot horen”. De einddatum van deze regeling, oorspronkelijk 18 mei 2020, werd door artikel 1 van het koninklijk besluit van 26 mei 2020 ‘tot verlenging van sommige maatregelen genomen bij het Koninklijk Besluit nr. 19 van 5 mei 2020 met betrekking tot de verlenging van de termijnen van de rechtspleging bij de Raad voor vreemdelingenbetwistingen en de schriftelijke behandeling van de zaken’ verlengd tot en met 30 juni 2020.

Uit het rechtsplegingsdossier blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met een ter post aangetekende brief van 27 maart 2020 een met toepassing van artikel 39/73, §§ 1 en 2, van de vreemdelingenwet genomen beschikking naar verzoeker heeft gestuurd en dat deze laatste met een ter post aangetekende brief van 31 maart 2020, verstuurd op 2 april 2020, heeft gevraagd om te worden gehoord. Met een e-mail van 12 mei 2020, dezelfde dag ontvangen op verzoekers gekozen woonplaats, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een beschikking van 11 mei 2020 naar verzoeker gestuurd waarin deze laatste met toepassing van artikel 3, zesde lid, van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 wordt uitgenodigd een pleitnota over te

maken binnen de 15 dagen. Verzoeker heeft met een ter post aangetekende brief van 18 mei 2020 een pleitnota gestuurd naar de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waarin hij verwijst naar de voornoemde met toepassing van artikel 3, zesde lid, van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 genomen beschikking en waarin hij enkel stelt dat hij “door middel van huidige pleitnota, [...] zich eraan houdt u te informeren dat hij verwijst naar de integraliteit van de geschreven stukken in zijn procedure en de voortzetting van de procedure verzoekt”.

Verzoeker was er dus van op de hoogte dat de procedure verder schriftelijk zou worden behandeld met toepassing van de genoemde bepalingen van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020. Hij heeft daartegen geen enkel bezwaar geopperd of zelfs maar enig voorbehoud laten gelden doch enkel verwezen naar “de geschreven stukken”. Indien verzoeker enige onwettigheid meende te ontwaren in (de toepassing van) die procedure, was hij in de gelegenheid zulks te laten gelden in zijn pleitnota. Nu hij heeft nagelaten zulks te doen, vermag verzoeker niet voor het eerst in de graad van administratieve cassatie een middel of middelonderdeel op te werpen dat is gericht tegen de toepassing van de meergenoemde procedure. Dit klemmt des te meer nu de kwestieuze beschikking werd gestuurd naar verzoekers gekozen woonplaats bij zijn raadsman en de pleitnota vervolgens werd opgesteld en ingediend door verzoekers raadsman.

7. Het eerste onderdeel van het enige middel is niet ontvankelijk.

Tweede middelonderdeel

8. Verzoeker heeft de in het eerste middelonderdeel voorgehouden omstandigheden, bestaande uit de moeilijkheid ingevolge de COVID-19-crisis om binnen de 15 dagen overleg te hebben met zijn raadsman ter voorbereiding van zijn pleitnota, op geen enkel ogenblik laten gelden, ook niet in zijn pleitnota van 18 mei 2020.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen was er in het kader van de jurisdictionele motiveringsplicht dan ook niet toe gehouden, en zelfs niet in de mogelijkheid, daarover te motiveren.

9. Het tweede onderdeel van het enige middel is ongegrond.

Derde middelonderdeel

10. Hoewel verzoeker met de beschikking van 11 mei 2020 op de hoogte werd gebracht van de rechtsgrond voor de uitnodiging om een pleitnota in te dienen en voor de schriftelijke behandeling van de zaak, heeft hij in zijn pleitnota niet het minste bezwaar geopperd daartegen. Zoals bij de beoordeling van het eerste middelonderdeel *supra* reeds werd vastgesteld, werd de beschikking naar het adres van verzoekers raadsman gestuurd en heeft die raadsman de pleitnota opgesteld en verstuurd. Derhalve blijkt dat uit niets dat verzoeker zich niet kon verzetten tegen een mogelijke ongelijke behandeling omdat hij enkel een pleitnota mocht indienen, zonder te worden gehoord. Hij vermag zich dan ook niet voor het eerst in graad van administratieve cassatie te beroepen op een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door de toepassing van de in artikel 3, zesde lid, van het koninklijk besluit nr. 19 van 5 mei 2020 voorziene procedure.

11. Het derde onderdeel van het enige middel is niet ontvankelijk.

Conclusie

12. Het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zesentwintig februari tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams